

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИЦИЈУ БЕЗБЕДНОСТИ И АДМИНИСТРАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ И ОПШТИНСКИХ ВЛАСТИ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, постављени су:

за начелника прве класе среза алексиначког, Градимир Буровић, начелник исте класе среза пчињског;

за начелника прве класе среза посавског, округа београдског, Риста Тасовац, начелник исте класе среза космајског, истог округа;

за начелника друге класе среза ваљевског, Мијаило Тодоровић, начелник исте класе среза колубарског, округа београдског, — сву тројицу по потреби службе;

за начелника прве класе среза колубарског, округа београдског, Светозар Грковић, начелник срески исте класе у пензији;

за начелника прве класе среза косаничког, Стеван Максимовић, начелник срески исте класе у пензији;

за начелника прве класе среза поречког, Мијаило Петровић, начелник срески исте класе у пензији;

за начелника друге класе среза пчињског, Деспот Бацовић, начелник срески исте класе у пензији;

за начелника друге класе среза зајечарског, Чедомир Поповић бивши начелник срески исте класе;

за начелника треће класе среза качерског, Момчило Татић, секретар прве класе начелства округа ваљевског, по потреби службе;

за начелника треће класе среза рамског Живојин Ружић, јавни правозаступник из Београда;

за секретара прве класе начелства округа ваљевског Марко Бурашковић, начелник треће класе среза качерског, по потреби службе;

за ванредног секретара друге класе начелства округа београдског, а да врши дужност начелника среза космајског, и прима плату из плате овога, Мијаило Пантић, бивши срески писар прве класе.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 24. новембра 1902. год. ПМ 28.676 у Нишу.

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, постављени су:

за полицијског комесара у Митровици, округу подринском, у рангу начелника среског треће класе, а да прима плату из партије која је буџетом одређена на чиновничко особље среских власти, Божићдар Божић, писар прве класе министарства унутрашњих дела; и

за писара прве класе министарства унутрашњих дела Милан Радојковић, писар прве класе среза врачарског.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 24. новембра 1902. г. ПМ 28.677 у Нишу.

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, решено је:

да се Ђорђу Карајовановићу, секретару прве класе министарства унутрашњих дела, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 24. новембра 1902. год. ПМ 28.678 у Нишу.

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је да се:

Димитрије Павловић, начелник прве класе среза зајечарског;

Милоје Петровић, начелник прве класе среза алексиначког;

Живојин Крстић, начелник прве класе среза прокупачког;

Светозар Огњановић, начелник друге класе среза косаничког;

Љубинко Петровић, начелник друге класе среза лужничког;

Илија Белмаш, начелник друге класе среза копаоничког;

Јован Леовац, начелник треће класе среза рачанског,

Тома Миленковић, начелник прве класе среза посавског, округа београдског, — на основу §. 70. закона о чиновницима грађанског реда ставе у стање покоја, с пензијом, која им припада по годинама службе.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 24. новембра 1902. год., ПМ 28.679 у Нишу.

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Велимир Х. Поповић, начелник друге класе среза поречког;

Урош Ломовић, начелник друге класе среза жичког; и

Милорад Вујичић, начелник треће класе среза ваљевског, — на основу §. 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусте из државне службе.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 24. новембра 1902. г. ПМ 28.650 у Нишу.

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Љубомир Марковић, начелник четврте класе округа ужичког, — на основу §. 76. закона о чиновницима грађанског реда отпусти из државне службе.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 24. новембра 1902. г. ПМ 28.651 у Нишу.

СТРУЧНИ И НУЧНИ ДЕО

Да ли благодејање из § 471. тачке 7. грађанског судског поступка важи и за чиновнике новчаних завода или других приватних установа, општинске службенике и. т. д.?

(Поводом двеју супротних одлука касационог суда).

нише, Свет. Јањић
КАСАЦ. СУДИЈА

У нас, није сада редак случај, да поверилац затражи забрану на целу плату свога дужника, који је чиновник извесне приватне установе или општине, нпр. књиговођа завода, општински писар, служитељ, и т. д. и судови некад одобравају забрану а некад опет не, већ само на половину плате, а од забране и на другу половину ове одбијали су потражиоце.

Да изнесено питање није чисто и јасно доказ је већ и то, што исто неједнако расправљају не само првостепени судови, већ и касациони суд.

Да би били јаснији па и разумљивији за сваког, да испишемо сам текст закона.

§ 471. грађанског поступка са његовом тачком 7. ево шта прописује: „за извршење пресуде не могу се узети у попис:

7., више од четвртине плате и пензије чиновника и правителствених служитеља;

www.свештеника, калуђера и општинских учитеља; а ако се поверитељи једногодишњим обустављањем плате не могу подмирити, онда се може задржавати половина плате.

Више од половине плате или пензије, не може се у попис узети баш кад би то дужник и одобрио, или раније у залогу дао.

Изузима се од овога само случај у § 58. закона о чиновницима грађанског реда (који гласи: „Кад би чиновником учињено злочинство или преступљење у званичној дужности или ван ове било такво, да би за државну службу било штетно или опасно или унижавајуће њега у тој задржати до коначног пресуђења кривице, то ће се моћи такав чиновник од дужности разрешити и у томе пресуду очекивати.

У овом случају разрешени чиновник ужива само половину своје систематске плате; но ако би он имао подмиривати и какав дефект каси, којом државни чиновници рукују, онда ће му се и та друга част за рачун дефекта задржавати.

На званично потраживање власти суд ће дозвољавати зашт или прибелешку на добра оног чиновника, који не би могао ни са задржаном половином плате подмирити недостатак у каси.

Чиовнику, који није од дужности разрешен, ако има штету подмиривати од плате не може се више од половине задржавати.

За штету чиновник одговара и кад службу изгуби. Ако је не изгуби, а нема одкуд, да штету исплати, задржаће му се половина плате до исплате, а ако је у пензију стављен, половина пензије.“)

Ми смо исписали само наређење, које се односи на изнесено питање, а не и остала (у петнајест тачака), јер ова немају ничег заједничког са овим.

Први и други одељак исписаног наређења старе је редакција а трећи и последњи пак, то су по допуњеном овом пропису од 14. јула 1898. године.

Одмах да напоменемо, да и ако ово наређење гласи о томе, што се „за извршење пресуде“ може узети у попис, — да се ово односи, дакле, да оно важи, према пропису § 380. истог поступка и за забране јер овај параграф ево шта прописује:

„Обезбеђење не може се тражити на оне ствари и на онолико, колико се за извршење пресуде узети не могу — § 471“, — па према овоме, шта се за извршење пресуде не може да узме у попис, то се не може ни узабранити.

Као што се види наређење тачке 7 § 471. грађанског пост. односи се на *плате и пензије чиновника и управителствених служитеља; свештеника, калуђера и општинских учитеља*, а то су: чиновници указни, почев од најмлађег до најстаријег, државни служитељи у опште, свештеници, калуђери и учитељи.

За чиновнике приватних установа, као што су: новчани заводи и друга приватна предузећа, и општинске службенике, законодавац не говори ништа.

Што о првима (чиовницима приватних установа у опште) није законодавац ништа говорио у старој редакцији, може се објаснити тиме, што у оно доба, кад је овај закон донесен, а то је 20. фебруара 1865. године, и није у нас било оваквих уста-

нова, па ни чиновника; али, што се тада није ово благодјејање распрострло и на општинске службенике, па на обоје и приликом наведене допуне од 1898. године, — не може се друкчије објаснити до тиме, да је ове хтео да изузме, што је по нашем мишљењу погрешно; већ је требало ово благодјејање распрострети и на њих, јер су и то махом људи, који живе од те плате, и ако му је сву узмете, од чега ће да живи он, па још ако има и породицу.

Са изнесеним законским прописом, законодавац је хтео да обезбеди чиновнику половину плате или пензије, те да може њоме да издржава себе и своје, да подмирује све општинске и државне дажбине да би опет могао бити способан и у опште подобан за службу; а другу половину оставио је, да се повериоци задуженог чиновника, могу да измирују за своја потраживања.

Кад законодавац није и у допуни од 14. јула 1898. године уврстио и чиновнике и службенике општинске и приватних установа, мислимо да се благодјејање из тачке 7. § 471. грађан. поступка, (овако, како сада гласи ово законско наређење), не односи и на њих, јер изузетке треба најштедљивије аримењивати, то је правно правило, којим нас уче учитељи права, али како није право, да ово и даље остане овако, онда је законодавство дужно, да што скорије донесе допуну, по којој да се ово благодјејање има да распростре и на чиновнике и службенике приватних установа и општина.

Ну, као што смо напред навели, има у Касацонионом суду противника овом мишљењу.

Да изнесемо и једно и друго.

Ј. Костић, тргов. из К. тражио је забрану на целу плату, коју у 720 динара на годину прима, његов дужник Јован В. земљоделац, а сада писар општине К. а за обезбеду 750 динара са 12% годиш. интереса, колико му Јован дугује по осудном решењу,

Првостепени суд узео је, да је тражење доказано али не и умесно, па је одобрио забрану; али само на половину плате, а одбио тражење и на другу половину, решењем од 5. Јула 1901. године. № 4991. узев за разлог пропис § 471 тач. 7 грађ. судског поступка.

Но, по жалби повериоца, Костића, Касацонио суд у свом III. одељењу, поништио је 22. Августа 1901 године, под № 6780. решење првостепеног суда са ових разлога:

„Погрешно је суд, што је тужиоца одбио од тражења, да се туженоме узабрани цела плата, позивајући се на пропис тачке 7 § 471. грађан. поступка, кад тај законски пропис не заштићује изрично и општинске писаре“.

Услед ових примедба, које су обавезне за првостепени суд према § 333. грађан. поступка, овај је и донео друго решење, којим је одобрио забрану на целу плату дужника Јована.

Грешни Јован изјави жалбу на ово решење, коју му је писао адвокат, у којој је доказивао, да се благодјејање из тачке 7. § 471. грађан. поступка има да распростре и на њега и његове другове.

Све му то не поможе; јер Касац. суд одобри ово решење, којим је одобрена забрана на целу његову плату.

Да ли је он и даље остао ћата у општинском суду; — не знамо; али сумњамо.

Други случај расправљен је у II. одељењу Касацонионог суда 18. Јануара текуће — 1902 — године под № 507.

Ево и њега

Сретен Ц. чиновник из Београда, тражио је забрану на целу плату његова дужника Драг. М. Ј. чиновника једног од београдских новчаних завода коју у 1200 динара прима на годину од завода, а за обезбеду 175 динара меничног дуга.

Првостепени суд је нашао да је тражење доказано и умесно, јер се у тач. 7 § 471. грађан. поступка не увршћују и чиновници приватних завода, какав је и дужник Драг. те се има да узме, да се благодјејање из овог прописа не односи и на њих, па је одобрио забрану на целу плату дужнога.

Овде је првостепени суд опет погрешно, што је и иначе одобрио забрану на целу плату; јер је дуг износио 175 динара и он би могао да се измири обустављањем четвртине плате.

Решење првостепеног суда од 14. Децембра 1901. год. под № 22047., које је о овоме гласило, поништио је Касацонио суд са ових опет разлога:

„Погрешно је суд, што је за рачун приватног потраживања одобрио забрану на целу плату дужника Драг. јер и за њега као службеника — чиновника — вреди благодјејање из тач. 7 § 471. грађан. поступка, по коме се само једна четвртина, а највише половина плате, у случају да се једногодишњом обуставом четвртине плате, поверилац не би могао да намири — може обезбедити“.

Првостепени суд усвојио је ове примедбе и донео решење, којим се уважава забрана на четвртину плате дужнога, коју у 1200 динара годишње прима од завода.

Противу овога решења није се жалила ни једна страна.

И у овом опет случају тужиоцу — повериоцу — писао је један од угледних адвоката тужбу за забрану.

Није било могућно да ово питање дође и пред општу седницу Касацонионог суда, јер првостепени судови не могу давати противразлоге, кад су примедбе учињене на решење њихово, донесено по прописима грађанског поступка; али како је предмет од не малог значаја, требало би га изнети пред општу седницу Касацонионог суда у смислу § 16 устр. Касац. суда, те да она донесе начелну одлуку о овоме питању а све дотле и док законодавац не допуни овај пропис и тако не задовољи и ове веселнике, судови ће ово питање расправљати час у једном, час у другом смислу, а ово не би требало да буде, већ и по томе што сада имамо велики број службеника, на које би ово благодјејање ваљало распрострети; или на послетку о коме питању, ваља размислити, па га овако не оставити.

Ми учинисмо своје, а на надлежнима је, да и они поклоне своју пажњу овоме питању које, држимо, да ће заинтересовати већину читалаца а нарочито ове, о којима се и одлучисмо да ово пишемо.

Општински писари

Нећемо погрешити ако кажемо, да правила, која важе за појединце, важе скоро дословно и за извесне установе.

Онако исто, као што се у друштву губе извесни људи, који би иначе и својим карактером и својим способностима, могли корисно послужити отаџбини, тако су и извесне установе потцењене, њихов значај сведен на најмању меру, и остављене да се и о њима каже као и о појединцима: такав им је кмет — срећа.

Са овако мухамеданском резигнацијом о кмету, могли би се изразити и за установу општинских писара, чији значај у нас никад није процењен онако, како интереси друштва захтевају, боље рећи заповедају.

О општинским се писарима до сада у опште мало говорило, а држава је за њих једва мрднула прстом.

Кад одбијемо један покушај, што су га општински писари учинили сами за се, покретањем листа у Лесковцу; кад одбијемо последњи покушај исте врсте учињен ово дана, онда се може рећи, да се о општинским писарима, у толико водило рачуна, у колико су они били неопходно потребни, у колико се без њих управо није могло.

Нисмо намерни, да сада истражујемо узроке, зашто се о овоме реду људи овако мало водило рачуна до сада, нити у опште хоћемо да учинимо одговорним овога или онога чиниоца — државу, јавност и укупно наше друштво.

На против, констатујући овако само један факат о пропуштеној дужности према овој установи, ми ћемо прећи да говоримо о улози општинских писара у опште, као и о задатку њиховом у државноме животу...

По својој положају, месту живљења, дужностима које врше, општински су писари први беочуг у ланцу, којим су спојени интереси општина, као самоуправно-административних јединица, са срезовима и окружним, као вишим државним јединицама. Они имају исти положај и у нашем правосуђу.

Са овако повољних положаја, они су у могућности, да силно утичу на све гране нашега државног уређења, управо на укупан наш културни и политички живот.

Они су у положају, да буду пионери за рационалније газдинство у нас; они су у положају да утичу на благонравије нашега народа; они су у положају да га политички упућују овим или оним правцем; они су у положају да га васпитавају у вршењу грађанских дужности према држави; они су у положају да га загревају и одушевљавају за сва племенита подухвата и патриотске аспирације нашега народа; они су, велимо, у згодном положају, да силно утичу на развој целокупнога нашега народног живота.

Од њих много пута зависи: да ли ће се живот нашега народа повести правилним или погрешним путем.

Да нам се не би пребацило, како смо преценили значај општинских писара, ми морамо одмах ближе да изнесемо и послове, који су им законима додељени, а да одмах обележимо ближе и улогу, коју они имају у држави.

Изнећемо и оно што они морају да раде по законима, који им одређују извесне дужности, а и оно што могу по својој згодном положају.

Дакле:

Донесен је рецимо нов Устав земаљски. Њега треба да оживи, њега треба да објасни народу општински писар.

Његова оцена о Уставу, коју он да било на збору, било на слави, било на свадби или даћи, пресудна је за сељаке оне општине, у којој је писар.

Они ће чути наравно, оцене и других људи, али ће више веровати својој ђати, који је ту с њима и дан и ноћ, и у добру и злу, и на слави и на свадби и на даћи.

Донесени су закони: о унапређењу сточарства; о уништавању штетних биља и животиња; о унапређењу виноделија и воћарства; о земљорадничким задругама; о риболову; о лову и т. слично.

Све те законе треба да задахне животом општински писар; да он истакне важност намере законодавца и користи које ће правилна примена тих закона донети. Нико други није у повољном положају да то учини као он, никоме се другоме не ће веровати као њему.

Он је ту да покреће мисао о подизању и одржању добрих путева; о подизању школа и цркава; угледних добара за поједине гране пољопривреде; о сузбијању пијанства и нерада, које је зло ухватило приличан корен код нас; он је ту, да саветује кад треба сејати, копати, жети, брати; он је ту да истакне значај школе, да издигне важност цркве, да саветује игијенски живот и предохрану од злих болести; он је ту да спречи растурање задруга и сузбије инокостину; он је ту, да спречи неразумне и бескорисне парнице, које сатиру наш народ; он је, једном речи: и поп и учитељ, и лекар, и адвокат, и економ и све, што може да крене живот народа у напред.

Овакав је, дакле, положај општинских писара, а хоће ли они увек успешно одговорити задатку, који им је намењен у друштву, то зависи од тога, како је обезбеђен овај ред људи, и колико је интелектуално јак, да то учини.

Ми одмах изјављујемо, да је потребна јака интелегенција, па да се одговори свима оним дужностима, које су напред побројане, и које леже на општинским писарима, али одмах додајемо и то, да је први услов за ово њихова сталност, и обезбеђен живот породице.

Кад они не буду више остављени на милост и немилост кметова и иначе појединаца; кад лебац њихов и њихове деце не зависи од његова пакосних људи, онда ће општински писари дати добре резултате и са овом спремом, коју данас имају.

Наравно, да овим не мислимо рећи, како они не би требали ништа више да учине за своје образовање, како би достојно заузимали овако важне положаје.

На против, ми налазимо, да они треба и дан и ноћ да раде, како би се издигли интелегенцијом изнад својих суграђана, те да се и на тај начин појача њихов углед код ових.

Ово последње лежи искључиво у њиховој вољи, па зато они треба да учине све што

могу према средствима, којима располажу и местима у којима су.

Они треба да раде, а на држави лежи дужност да им положај обезбеди, и да створи потребне школе — курсеве — за њихово образовање и изучавање послова административне службе.

Кад се тако буде урадило што треба и с једне и с друге стране, онда ће, уверени смо, наше општине поћи другим путем, онда ће се осетити благотворни утицај општинских писара на наш укупни живот државни; онда ће се тек видети важност положаја, што га они заузимају у друштву.

Ми рекосмо своју реч и спасосмо душу своју, а на надлежнима је да по овоме ураде шта треба.

Димитрије С. Калајџић
члан Пореске Управе

Проститутке и крадљивице

Антропометријска студија од Д-р Паулине
Тарновски

(Наставак)

Проститутке са ослабљеном интелегенцијом.

Многобројни су ступњи између којих варира ослабљење интелектуалних моћи код проститутки. Док се оно код једних јавља у облику тупавости, а код других у облику глупости, дотле код трећих прелази у стање врло блиско идијотизму.

Према овим разним ступњима интелегенције, и проститутке које долазе у ову категорију деле се на ове 2 групе:

а, **Тупаве**, које се одликују неосетљивошћу према свему ономе што их окружује. Оне су троме, немарне и ни мало радознале.

Човек их, на први поглед, може познати по њиховом високом стасу, великим удовима, бледој или жућкастој кожи и извесној, већој или мањој дебљини. Њихови покрети, као и ход, троми су, и изражавају, сваком приликом, вољу ка спавању. Моћ осећања код њих је врло мала, а има их и таквих које чак не осећају ни угод чире.

Апатија, немарност и леност, главне су одлике ових несавршених створења, која се ујасављају рада и говоре као од беде. Веза мисли код њих иде врло споро, а понекад их мрзи да мисле и о најобичнијим стварима.

Ништа не радити, ни мало не мислити, што више лествовати нормално је стање ових створења, а јести, пити и спавати њихово је једино задовољство.

Круг њихових идеја веома је ограничен, а моћ расуђивања врло скучена. То, без сумње и чини, да свој проститутски положај претпостављају сваком другом, јер у њему налазе довољно и мирноће и задовољства.

Поред свега овога, оне су у обављању свога заната врло ладне, готово равнодушне.

Неосетљивост и равнодушност којом се у опште одликују ове проститутке, увећавају се још и посевнедневном злоупотребом алкохола који се, у већини случајева, огледа у хроничном пијанству.

Што се тиче антропометријских мера ове категорије проститутки, оне се такође знатно разликују од мера осталих им другђа

Средња дужина њихове главе износи 176·7 мм, а обим лубање 528·7 мм., док код осталих проститутки ови бројеви достижу 178·28 мм. и 531,62 мм.

Противно овоме, средња висина стаса код тупавих проститутки износи 1·54·83 мм., а код осталих 1·53·59 мм.

Разлика ће бити још већа и фразантација ако се мере проститутки, које припадају овој категорији, упореде са мерама часних и интелгентних жена. Она, у томе случају, достиже читаве сантиметре.

Исто је овако и са дегенерисаним знацима којих има много више код ове врсте проститутки но код осталих. Док код последњих овај број не износи више од 82·6%, докле се он код првих пење до 173·3%.

И изумирање расе такође је веће код ових проститутки но код осталих, јер износи 23·8% према 20%.

И најзад:

Међу прецима ове групе проститутки налазило се: 54% алкохоличара, 30% јектичавих, 11·9% епилептичара и 4·70% душевно оболелих.

Помињемо још и то, да се ове проститутке најчешће налазе у нижим класама, а нарочито међу женама које се посевнедневно одају пићу.

б, Небрежљиве. Слаба интелигенција ових проститутки сједињена је са знатном наклоношћу ка смењу и веселости у опште. Оне се изненађују најобичнијим стварима, а и несталност је једна од њихових главних особина. Може се слободно рећи, да група ових проститутки представља сушти контраст предходној групи. Док су прве троме и ћутљиве, докле су ове, на против, врло живахне и до крајности брбљиве. Оне се узбуђују због ничег и задовољне су са малим. За њих је обична ствар, да од смења пређу на плач, и обратно.

Оно пак, што нарочито одликује ове проститутке, то је немогућност да одржавају везу својих мисли, и да успешно бране ма какво мишљење. Оне не предвиђају ништа и живе од данас до сутра, не мислећи ни најмање на будућност. Оне су, најзад, веома повољиве и дају се врло лако подговорити да предузму ма каква посао, који после кратког времена напуштају да би га заменили другим, овај трећим и т. д.

Будућност за њих не постоји; оне на њу никад и не мисле. Оне увек живе од садашњости и никад не пристају да жртвују моментално задовољство за ма како велике будуће користи.

Променљивост нарави, нагли прелазни од смења ка сузама и обратно, од веселости ка жалости, непостојаност и слаба воља, — главне су одлике ових проститутки.

Поред свега изложеног, међу проституткама које су спадале у ову групу није било ни једне која је боловала од нервозе.

Што се тиче њихових антропометријских мера, оне су износиле:

За дужину главе	177·2 мм.
» ширину »	143·2 »
» обим лубање	529·2 »
» стас	1 ^м ·95·9

Још нешто:

Међу небрижљивим проституткама налазило се: 21% које су се одавале полним односима пре доба цубертета, 28% подобних за оплођење, 71% нероткиња и 78% које беху одате алкохолу. Изумирање расе констатовано је код њих 71%, а дегенерисани знаци нађени су у много мањем броју но код проститутки из предходне групе.

Примера ради износимо овде детаљан опис једне небрижљиве проститутке.

Ана Фуд, из Петрограда била је кћи једног кочијаша, страшног алкохоличара. Мати јој је умрла на 5 месеци после њеног — Аниног рођења.

У својој 9-ој години Ана би предата једној кројачици ради изучавања заната, и код ње остаде до своје 12 год. када би заведена од стране господара, а ускоро најурена од стране госпођине. Ступив, после овога, у службу код једне бабице, нашла је убрзо и љубазника, који је прво зарази, по том смести у једну болницу а доцније са свим напусти.

За време лежања у болници упозна се са једном јавном проститутком. Својим причама о угодном и безбрижном животу по проститутским заводима, ова јој толико омили тај начин живота, да Ана, чим је из болнице изишла, покуша да ступи у један проститутски завод. По што је била сувише млада, то је полиција не хтеде уписати већ је посла оцу. Рад у кући очевој није јој се ни мало свидео, те с тога у брзо напусти и кућу и оца и побегне у један тајни проститутски завод. Овде се упознаде са једним берберином коме постаде љубазница и изиђе из завода, а после врло кратког времена напусти га и приби се уз једног мрнарца, и т. д.

Ана је била малог стаса — 1^м·47 — лепе, угасите косе и црних, веома живих очију. Имала је један зуб више, а и уши јој беху неправилно срасле за образ. При свем том, била је лепа, весела, живахна, врло слободна и несташна. Пошто је изменила масу љубавника, ступила је у један проститутски завод, у коме смо је и ми затекли, и у коме ће, вели, остати докле је год буду трпели. Деце никад није имала, а менструацију је добила у 13 години.

Нервозне проститутке

Ова група одликује се, као што је и само име показује, невропатичном конструкцијом, чија је природна последица велика наклоност ка нервним болестима. Крофт Ебинг назива их с тога кандидаткињама за заводе душевно оболелих.

Поред овога, и саме физичке аномалије не изостају никад код ових проститутки, које се могу поделити на 2 главне групе:

- а, Хистеричне и
б, Безобзирне.

Прва група обухвата све ове проститутке које су, у већем или мањем степену, наклоњене хистеричним наступима. Међу њима налази се исто толико интелгентних колико и уображених егземплара. Док прве идеалишу о природи па се, шта више, занимају и прављењем стихова, докле друге не пропуштају ни једну згодну прилику а да не пропарадарају са својом лепотом

и својим дражима. Поједине из ове групе, опет, потсмешљиве су и велике материјалискиње, па чак и крадљивице, док су друге веома похотљиве и необуздане у обављању полних односа.

Похотљивост ова показивала се код њих још пре почетка менструације, често пута у 7, 8 или 9 год., дакле у добу, у коме деца са нормалном конструкцијом немају ни појма о полним аспирацијама.

Несталност, притворство, лаж, сујета, жеља за допадањем и уображеност, главне су одлике ове групе проститутки.

Навика за лагањем код њих је, може се слободно рећи, права потреба без које би се, извесно разболеле.

Међу њиховим прецима налазило се: 73% алкохоличара, 33% јектичавих и 6·6% епилептичара.

Њихове средње антропометријске мере износиле су:

За дужину главе	179·8 ^{мм} .
» ширину »	141·6 »
» обим лубање	531·5 »
» стас	1 ^м ·54·5

Дегенерисани знаци показивали су се:

У неправилности лубање код	53%
» аномалијама лица	86 »
» аномалијама удова	6 »
» изумирању расе	20 »

Детаљан опис једне хистеричне проститутке овакав је:

Надина Тим има 24 год. Отац јој је био епилептичар и умро је када је Надини било 10 година. Мати, обична раденица и потпуно здрава жена, родила је 7 деце, од којих су њих 6 помрли у раним годинама. Надина, која је остала у животу, одала се проституцији још у 16 години. Њено је лице нешто мало асиметрично, чело испупчено, непчани свод узан, зуби четвртасти, нос велики и затубаст, потиљна кост у средини је јако испупчена а на врху уздигнута, уши су неправилно срасле за образ. Хистерични напади јављали су се неперидично, често пута убрзо један за другим. Пре ступања у завод имала је више љубазника а и заводе мења сваког часа. Радо прича да би сасвим напустила проститутски живот, али, у ствари, на то никад озбиљно не помишља. Веома је осетљива, и за најмању маленкост плаче или се смеје. Важније мере из њеног антропометријског описа износе:

За дужину главе	182 ^{мм} .
» ширину »	145 »
» обим лубање	540 »
» стас	1 ^м ·55·6

Д. Ђ. Алимпих

(Наставиће се)

ПОУЧНО ЗАБАВНИ ДЕО

Букет цвећа

Из полицијских бележака М. Т. М.

Ван мог обичаја јутрос у 4 часа већ бејаш за столом, који је био у предсобљу мога стана, где сам пио кафу и пушећи дуван у дивним млазевима дима слах читаве снопове мисли и Београду и Бечу.

Јутро беше необично пријатно, а јутарњи ваздух, који је се у ноћној тишини од дневне прашине потпуно пречишћено, сунчаним зрацима дестиласаше се, те је још свежији и пријатнији, што све утицаше на ме, да се са што јачим и прибранјим мислима борим.

Из тог заноса прекиде ме долазак мога берберина Живка, који, чим је ступио на праг предсобља, поздрави ме са „добро јутро“ г. капетане!“ — Ви сте ми данас мало расположени, разуме се, да ми то чини пријатност.

Видите — настави Живко а уједно огрђући ме чаршавом и пешкиром, узе суд у коме је сипао воду па помоћу сапуна ствараше сапуницу, — ви мислите а сви мисле да је берберски занат врло лак. Варају се верујте ми г. капетане. Оно до душе сам занат по себи доста је лак, али је позив берберина, берберина у пуном смислу те речи, — тежак.

Берберин, настави он, може бити слабији у своме занату али он треба да је умешан; да секог свог госта уме наћи и да га уме што боље занимати, како би му време, досадно време бријања — прекратио. И такав берберин може куд и камо боље проћи, но берберин који може бити и одличан фризер, али који је глуп као ноћ, па се не уме лепо опходити са својим гостима.

У том разговору већ ме је био насапунио по лицу и отпочео бријати. — Шта мислите? — Кад сам пошао сад к вама, уз пут сам размишљао како да вас овог јутра занимам.

Хтеде Живко и даље продужити свој говор, али га прекиде изненадан упад у предсобљу једног човека, омаленог раста, физички добро развијена, округле главе и образа, црномањаста уска чела, носа сразмерно развијеног према глави, само нездрава ширих, обрва широких црних и састављених, бркова омањих црних и пуних, косе црне коју кратко шиша, на глави има црн мек половни пешир са малим ободом, на ногама ципеле и панталоне, прслук и капут боје суре а све половно, кошуља бела са крајном без машине.

Овај човек држаше у руци леп и укусно састављен — шатиран букет цвећа.

— Извините, рече странац, ја сам мало збуњен а и хитам да што пре испоруку извршим па сам с тога овако више мање на јуриш ушао у предсобље а дошао сам нужде ради. — Знате Илији Стојановићу, земљоделцу овд. у зеленом виру, умрла ћерка, која је до синоћ била потпуно здрава којој је сад пуних 19 година.

Ви је ваљда знате, била је лепа као леп дан у години, па оно што је најстрашније, требала је се кроз два три дана да вери, јер је ствар за то била потпуно свршена али смрт учини крај па с тога идем из куће у кућу те тражим цвеће како би јој леп венац начинили.

Ха, по Богу брате, прихвати берберин Живко са пуно бола и туге, то је права жалост. Ја сам вам веома болећивог срца. — Баш ако имате цвећа и ја вас молим да му што више дате.

Има, причекај ту мало док дође служавка, те да јој наредим да ти довољно цвећа узбере.

Онда унапред хвала господине, рече странац, ја ћу причекати у дворшћу долазак служавке.

Не, ту причекајте — јер се бојаш да ми тица не умакне, која ме је добро познавала али срећом што ме је овај са чаршавом увио а и сапуном насапунио није ме могла уочити а боју гласа, у колико сам могао приликом говора променио сам. Берберину пак Живку шапућањем рекох: то је добар лопов. — Он ће ти попуњавати карантин.

О ви полицајци, одговори ми Живко полако, ви сте људи немилосрдни и неверни! — Па зар не видите на самом лицу његовом изразе бола и тешке туге.

У том дође мој пандур Крста, кога сам био послао за дуван. Чим је дуван оставио на сто рекох му: Крста, ово је један од мојих добрих и старих познаника, Владимир Марковић звани Градишћанац. — Одвешћеш га у Њорку, гди ће сам бити да га други не би узнемиравали приликом прављења венца. Овај букет метућеш у једну чашу у којој хоћу да се сваког вечера вода мења. Он ће нам бити тако добар да 20 дана помаже да карантин попунимо и сваког јутра кад пође на рад понеће собом поред колица, мотике и ашова и овај букет цвећа кога ће увече враћати натраг.

Кад чу Владимир да га познајем баци понова поглед на ме и са болом рече: Зар си ти г. Мито... Баш сам баксуз човек... Е не да ми се па то ти је... Ама чудим се ја што ми Милутин Ђора у Ђунису рече: Иди у Алексинац, тамо ћеш добро проћи, можеш добро ћелепирити, јер давно тамо није било никаквих крађа, па се свет више ослободио, те лако коју маснију крађу можеш извршити и ја бих ишао с тобом али ме сви познају а тебе не; а оно да пуним карантин!

Берберин Живко, који је био згранут од чуда, љутито узвикну: Ха, зар си ти лопов срам те било допужо једна. — Ово треба убити. — Више г. капетане нико ништа веровати нећу!...

— Зар мајстор Живко, не би и тај био један одличан берберин, кад би само мало научио бријати, јер видиш, да би и он умео врло вешто своје госте занимати.

Алексинац јуна 1900 год.

ЗАПИСНИЦИ ИЗ МРТВОГ ДОМА

РОМАН У ДВА ДЕЛА

Написао **Фјодор М. Достојевски**

Превео с руског Јефта Угричић

31

Осуђеник, што је играо господара, такође није лоше играо. Он је говорио лудорије најстрашније, што ништа нису значиле; али му је дикција била правилна и жива, покрети складни. Док се Кедрил бави око торбе, господин хода размишљајући по позорници и објављује на сав глас, да сви чују, да ће вечерас бити крај његовом лутању.

Кедрил радознано ослушкује, кречељи се, говори „за себе“ и насмејава сваком речи гледаоце. Њему није жао господара;

али је он слушао о ђаволима; хтео би да сазна, шта су то управо ђаволи, и зато се он упушта у разговоре и у распитивања.

Господар му, најзад, изјављује, да се некада, у некој беди, обратио за помоћ паклу, и ђаволи су му помогли, нашли му се на руци; али да је данас рок и, може бити, да ће данас доћи, по погодби, за његову душу.

Кедрил се почиње страшно плашити. Али господар не губи присуство духа и наређује му, да спреми вечеру. Кад чује о вечери, Кедрил оживи, вади кокошку, вади вино, — и мало-мало, па откине за себе парче од кокошке и поједе.

Публика се смеје.

Сад шкрипнуше врата, ветар удара о капке на прозорима; Кедрил дркће и брзо, готово несвесно, стрпа у уста грдан комад кокошке, који не може ни да прогута.

Опет смех у публици.

» — Је ли готово? виче господин, хо-дајући по соби.

» — Одмах, господине.... одмах ћу... вам... спремити,“ — говори Кедрил, сам се посади за сто и сасвим мирно отпочиње јести господарево јело.

Публици се очигледно допада вештина и лукавство слугино, а нарочито, што господин изгледа будала.

Ваља признати, да је и Поцејкин био одиста вредан похвале. Речи: „одмах господине, одмах ћу вам спремити,“ изговорио је он одлично. Посадивши се за сто, отпочиње јести алапљиво, жудно и уздркти код сваког корака господиновог, да овај не опази његове мајсторије; чим се овај окрене у месту, он се сакрије под сто и повуче са собом кокошку. Најзад, утоли своју прву глад; време је, да се помисли и на господина.

» — Кедриле, хоће ли бити скоро? — виче господар.

» — Готово је! одсечно одговара Кедрил, пошто му од једном пуче пред очима, да господару готово ништа није остало. И, доиста, на тањир лежи само кокошија нога.

Господин, мрачан и забринут, не опазивши ништа, посади се за сто, а Кедрил са убрусом стане иза његове столице. Свака реч, сваки покрет, свака гримаса Кедрилова, кад он, обраћајући се публици, подмигујући клима главом на глупака господина, дочекују се са неузданим кикотом од стране гледалаца.

Али, гле, тек што се господин спремио да једе, појављују се ђаволи. Ту већ ништа није могуће разумети, а и ђаволи се појављују некако већ и сувише необично: у кулиси са стране отварају се врата и појављује се нешто у беломе, и уместо главе има фењер са свећом; други вантом има такође фењер на глави, у руци држи косу.

Зашто фењери, зашто коса, откуда ђаволи? То нико не може себи да објасни. Уосталом, тога ради није се нико много ни бацао у бригу. Тако му јамачно то и треба да буде.

Господар се прилично храбро окреће ђаволима и довикује им, да је готов, да га однесу. Али се Кедрил плаши као зец; подвуче се под сто, али и поред свега свога страха, не заборавља да дохвати са стола флашу.

Ђаволи се за тренутак сакрију; Кедрил се извлачи испод стола; али тек што господар опет поуми да се дохвати кокошке, кад три ђавола поново упадну у собу, сподбију господара одостраг и однесу га у подземни свет.

— Кедриле! Спаси ме! виче господар.

Али Кедрилу није до тога. Он је у тај пар одвукао под сто и флашу, и тањир, па чак и хлеб. И сад је он, ето, сам; нема ђавола, нема ни господина. Кедрил се извлачи, осврће се и осмејак му обасјава лице. Шеретски жмирка очима, посади се на господиново место, и, климајући главом на публику, говори полушпанатом:

— Е, сад сам сам... без господара!...

Сви се томе смеју, што је без господара; али он још додаје полугласно, обраћајући се поверљиво публици, и све веселије и веселије подмигујући оком:

— Господина су ђаволи однели!...

Усхићење гледалаца је безгранично! Осим тога, што су господара однели ђаволи, то је било тако исказано, с таким шеретлукком, с тако смешно-победоносном гримасом, да одиста није било могуће не пљескати.

Али није дуго трајала срећа Кедрилова. Таман се беше разбашкарио око флаше, налио себи у чашу и хтео пити, кад се наједанпут вратише ђаволи, прикраву се одостраг на прстима и — тап! па му се нађоше с обе стране. Кедрил се дере, што га грло доноси; од страха не сме ни да се окрене. Бранити се такође не може: у рукама су му флаша и чаша, са којима није у стању да се растане. Зинувши од ужаса, седи он по минута, избуљивши очи на публику, с таким комичним изразом кукавичке престрављености, да је одиста било вредно насликати га.

Најзад га узму и односе; флашу не пуштајући, млатара он ногама и дере се, дере из све снаге. Дерњава се његова још разлеже и иза кулиса. Ну завеса се спушта и сви се смеју, сви су одушевљени...

Оркестар отпочиње Камаринску игру. Отпочињу тихо, да се једва чује, али мотив расте и расте, темпо постаје живљи, разлежу се живахна, бујна покуцавања о балалајке... Била је то Камаринска игра у свему своме полету, и било би одиста добро, да ју је Глинка¹⁾, ма и случајно, чуо који пут код нас у тамници.

Отпочиње пантомима уз пратњу музике. Камаринска не престаје док год траје пантомима.

Представљена је унутрашњост сељачке куће. На позорници је воденичар и његова жена. Воденичар у једном углу поправља алат, у другом преде жена кудељу. Жену игра Сироткин, воденичара Цецетајев.

Напомињем, да су наше декорације биле веома бедне. У том, и у пређашњем комаду, као и у осталима, ви више допуњујете својим рођеним уображењем, него што видите очима. Уместо задњега зида протеже се некакав ћилим или ћебе; са стране су не-

какви отрцани заклони. А лева страна није ничим ни заклоњена, тако да се виде даске на којима се спава, али гледаоци нису закерала и пристају да допуне стварност уображењем, тим пре, што су осуђеници за то веома погодни: „Речено је, да је врт, онда га и сматрају као врт, ако је соба, онда је соба, је ли колеба, нек буде колеба, — све је једно, нити се ту треба много цифрати.“

Сироткин је у костиму младе жене веома пријатан. Међу гледаоцима се чује неколико полугласних комплимената.

Воденичар сврши посао, узима капу, узима бич, прилази жени и објашњава јој знацима, да мора ићи, али ако жена, док он није код куће, кога прими, онда... и ту показује на бич. Жена слуша и клима главом. Тај јој је бич, вероватно, врло познат: жена је имала обичај да покадишто мало врдне. — Муж, дакле, одлази. Тек што он кроз врата, а жена за њим попрети песницом. Али ево неко куца; врата се отворе и кроз њих се појави сусед, такође воденичар, сељак у кафтану и с брадом. У руци му је поклон — црвен рубац. Женица се смеје; али таман сусед хоће да је загрли, кад на врата опет неко закуца. Куда да се дене? Она га брзо сакрије под сто, а сама се опет дохвати вретена. Јави се други обожавацац: то је писар, у војничкој униформи. Дотле је пантомима ишла добро; покрети су били без погрешке правилни. Могло се, шта више, чудити, гледајући на те импровизоване глумце, и нехотице помислити: колико снаге и талента пропада код нас у Русији покадишто сасвим узалудно, у ропству и јаду и чемеру!... Али је осуђеник, што је играо писара, јамачно био некада у провинцијском или домаћем позоришту, и њему је изгледало, да наши глумци, сви до једнога, не разумеју ствар и не ходе онако, како се пристоји ићи по позорници. И сад он излази и ступа, како су, по причању, ступали у старо време на позорницу класични јунаци: ступи дугим кораком и, пре него што је кренуо другом ногом, наједанпут застане, забаци у назад цело тело, главу, поносито погледа унаоколо, и — крочи другим кораком. Ако је такав ход био смешан код класичких јунака, онда је код војнога писара, у комичној сцени, још смешнији. Али је наша публика мислила, да, по свој прилици, тако тамо и треба, и дуге кораке штркљастога писара примила је као свршен факт, без особите критике.

Тек што је писар стигао до средине позорнице, кад се опет зачу куцање: домаћица се опет престрави. Куд ће да дене писара? У сандук, што срећом беше отворен. Писар се увуче у сандук, а женица га поклапа заклопцем. У тај пар се јавља гост особити, такође заљубљен, али нарочите сорте. То је брамин и то чак у костиму.

Необуздан смех се разлеже међу гледаоцима.

Брамина игра осуђеник Кошкин и игра га изврсно. И фигуру има браминску. Покретима и мимиком објашњава он сву величину своје љубави. Диже руке небу, затим их склапа на груди, притискује на срце; али тек што се он разнежио, — одјекну силни удар на вратима. По удару

се већ познаје, да је то домаћин. Уплашена је жена изван себе; брамин узлетео тамо-амо као луд и моли, да га сакрије. Она га брзо стрпа за орман, а сама, заборавивши да отвори, дотрчи својој предиву и стане прести, па преде, преде, не чујући лупу својега мужа на вратима, од страха суче конач, који јој није у рукама, и врти вретено, које је заборавила подићи с пода. Сироткин је врло добро и успешно приказвао тај страх.

Али домаћин избије врата ногом и с бичем у руци прилази жени. Он је стражарио и све опазио и под носом јој показује прстима, да су код ње тројица сакривени. Затим тражи сакривене. Прво нађе суседа и испраћа га ударцима из собе. Преплашени писар хтео је да побегне, подигао је главом заклопац и тиме сам себе издао. Домаћин га почаста бичем и овога пута заљубљени писар не подскакује ни мало класички.

Остаје брамин; домаћин га дуго тражи, најзад га налази у углу за орманом, учтиво му се клања и извлачи га за браду до средине позорнице. Брамин покушава да се одбрани; виче: „проклетниче, проклетниче!“ (једине речи, изговорене у пантомими); али муж не слуша, него се разрачунава по својски. Жена, видећи, да сад долази ред на њу, баца предиво, вретено и бежи из собе: клупица се претури на земљу, осуђеници да попуцају од смеха.

Алеј, не гледећи на мене, вуче ме за руку и довикује ми: „Пази! Брамин, брамин!“ а већ не може ни да стоји од смеха.

Завеса се спушта.

Отпочиње други комад.

Али није потребно описивати све комаде. Било их је још два или три. Сви су они смешни и одиста весели. Па ако их и нису саставили сами осуђеници, а оно су, бар, у сваку од њих унели нешто свога. Готово сваки глумац је импровизовао за свој рачун, тако да је на другим представама, један исти глумац, једну и исту улогу играо мало друкчије.

Последња пантомима, фантастичке врсте, завршава се балетом. Сахрањивао се мртавац. Брамин са многобројном послугом врши над мртвачким сандуком разне обреде и призивања, али ништа не помаже. Најзад се разлеже: „Сунце на заходу“,¹⁾ мртавац оживи и сви почињу играти од радости. Брамин игра заједно с мртацем и игра на сасвим особити начин, по брамински. Тиме се и свршава позориште, до другог вечера.

Наши се сви разилазе расположени, задовољни, хвале глумце, благодаре подофициру. Свађе се не чују. Сви су некако необично задовољни, чак готово и срећни и успављују се, не као увек, као сваки дан, него скоро с мирном душом, — а због чега то? намеће се питање. И, међутим, то није сањарија мојега уображења. То је стварност, истина. Само што су допустили тим бедним људима да поживе по својски, да се позабаве као и други људи, да проживе ма и за часак ван тамничкога обичаја — и човек се, ето, наравствено мења, па ма то било и само на неколико минута...

¹⁾ Почетак једне руске народне песме.

¹⁾ Михаил Иванович Глинка (1803—1857) је велики руски музичар, творац чувене опере „Живот за цара“ и композитор руске химне. Осим опера обрадио је Глинка и још велики број романа и оркестрација народних руских игара; међу њима је и „Камаринская“, која је омиљена и ван граница руских.

Али ево већ је дубока ноћ. Тргнем се и пробудим случајно: старац се још не престано моли крај пећи и тако ће се молити до саме зоре; Алеј мирно спава поред мене. Сећам се, да се и лежући да спава још смејао, објашњавајући се с браћом о позоришту, и нехотице се загледам у његово спокојно, детињско лице.

Мало по мало, и ја се сећам свега: последњег дана, празника, целог тога месеца... преплашено подигнем главу и разгледам заспале своје другове према уздрхалој тамној светлости мале тамничке свеће. Гледам на њихова бедна лица, на њихове јадне постеље, на сву ту непролазну голотињу и сиротињу, — загледам се — и као да ми се хоће, да се нарочито убедим, како то све није наставак гаднога, неодолевога сна, него права истина... Али то је истина: ето чује се нечије стењање; неко је, опет, тешко опустојио руку и звекнуо ланцима. Други се тргао у сну и отпочео бунцати, а дедица крај пећи моли се за све „православне Хришћане“ и чује се његово одмерено, мирно, протегнуто: „Господе Исусе Христе, помилуј нас!“

„Нисам за увек ја овде, него само на неколико година!“ мислим се ја, и спуштам опет главу на узглавље.

(Наставиће се)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Писар општине о-чке, учинио је ово питање: Лазар Н. и Цветко Н, сељани мојега села, трампили су — разменули — извесно своје непокретно имање још пре 16 година.

Цветко је од своје земље дао Лазару 3 хектара, а Лазар Цветку 3·60 х. и још 80 дин. прида, јер је Цветкова земља била боља.

На једноме делу земље, коју је Цветко узео од Лазара, одмах је Цветко подигао кућу и остале стаје.

О овој трампи Цветко и Лазар написали су писмено и потврдили га код власти.

Од учињене трампе па до сада, умрли су Цветко и Лазар, и први оставио три сина и удову, а други два сина.

Наследници и једног и другог покушали су да се убаштине, али им власти нису хтеле да утврде тапије, нарочито наследницама Лазаревим, јер Цветкови немају довољно земље по § 471 гр. суд. поступка, па власт налази, да ова трампа не вреди, и да је парче, које је њихов отац узео у трампу од Цветка, својина Цветкових наследника.

Ја осећам, да овако није право, јер је ова трампа учињена пре 16 година, па молим да ми се објасни: како и једни и други могу доћи до тапије?”

На ово питање одговарамо:

По § 471 грађ. суд. поступка, земљоделец не може отуђити кућу са плацем и пет дана земље, али није забрањено да он ову земљу може разменити — трампити — ради арондирања земље, или ради лакшег приступа своме имању и т. слично, само што тада мора добити одговарајућу величину отуђеном земљишту, или бар одговарајућу вредност у имању.

Да се овако морају схватити наређења § 471 гр. суд. поступка, налази се потврда у т. 10 ставу трећем расписа господина Министра Правде од 4. фебруара 1874 год, № 354.

Према овоме, ни мало не мења суштину ствари она околност, што Цветкови наследници сада немају довољно земље, јер су у времену чињене трампе била задовољена наређења § 471 гр. суд. поступка, и уговор се о трампи мора поштовати, кад је он начињен учешћем власти и без штете за треће лице.

Ако прва власт не би заступала ово гледиште, онда се треба жалити, па ће се код виших власти расправити ствар како треба и сваки од њих доћи до тапије.

Један општински писар пита:

„Имају ли општински председници и кметови право на какву дијурну, кад врше разне послове ван суднице за рачун приватних, као што су, премери имања, извиђаји по закону о чувању пољских имања, разни увиђаји и т. п. и ако имају, колика је та дијурна?”

На ово питање одговарамо:

И председници општина и кметови, имају своју сталну плату, и ни једним законом није им одређена дијурна.

Према томе, они немају права да наплаћују ма какву дијурну, па вршили послове по службеној дужности или за рачун приватних партаја.

Ако би и преко овога опет наплаћивали какву дијурну, треба о томе известити надзорну власт, па ће она предузети потребне мере да томе стане на пут, и заштити појединце од издатака, који нису по закону.

Имамо и овакво питање:

„По старом закону о општинама, чланови општинског суда присуствовали су одборским седницама са правом гласа.

Нови закон о општинама нигде не помиње чланове општинског суда, већ само председника општине.

Какво је сада право чланова општинског суда?”

На ово питање одговарамо:

По садашњем закону, чланови општинског суда не присуствују седницама одборским, јер им то право није дато ни једним законским наређењем.

По чл. 77. закона о општинама, седницама присуствује само председник општине као председник одбора, а тек кад је он спречен или га нема, ту дужност врши по избору најстарији кмет.

Један опет општински писар пита:

„Кад неко лице узме жену, која има и покретног и непокретног имања, и то се утврди уговором пре венчања, да ли се после могу из овога наплаћивати дугови мужевљеви?”

На ово питање одговарамо:

Имовински одношај мужа и жене, регулисан је главом XXVIII нашег грађанског закона.

По одредбама, што их ова глава садржи, жене могу имати свога имања поред мужева, и оно не може бити изложено продаји за рачун дугова мужевљевих, ако случајно и жена није ушла у обвезу.

К. Д. писар општински пита:

„Н. Н. поднео је општинском суду тужбу по грађанском спору, уз коју је као прилог поднео и једну признаницу ереске власти, која је ослобођена од плаћања таксе по т. 2. чл. 2. закона о таксама?”

Да ли на ову признаницу треба сада да положи таксу у 0·20 дин. по ТБр. 2. закона о таксама?”

У последњем броју овога листа одговорено је, како се и које таксе наплаћују код општинских судова.

Према томе сада, не би требало ништа више о томе говорити.

Али, да лице, које је ово питање учинило, не би остало у неизвесности, ако му онај одговор не би био јасан, ми изјављујемо: да ову таксу у 0·20 дин. за прилог, не треба општина да наплаћује.

В. Б. писар општински пита:

„Један грађанин моје општине, који се бави земљеделством, пре 7—8 година наумио је био да тргује, па је у то име протоколисао трговачку фирму код Суда.

Али после кратког времена он напусти трговачки посао и врати се у село на имање, где се бави као земљоделец већ скоро 7—8 година.

Пре кратког времена дошла је наредба, да му се узме у попис имање, за наплату разних дугова,

Да ли њега треба сматрати за земљоделца са благодешањем из § 471 грађ. с пост. или га сматрати за трговца?”

На ово је питање немогућно одговорити, кад се не зна: из којег је времена задужење.

У осталом, о њему је писано на дугачко у чланцима: „Из примене § 471 грађ. суд. поступка, па нека се они прочитају и нађе одговор на ово питање.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ТРАЖИ СЕ

Светозара М. Бркића, из Сикола тражи начел. округа крајинског актом Бр. 9304, исти је пре 20 дана отишао од куће незнано где и до данас није се вратио. Њему је 28 год. стаса је средњег, бркова малих, очију плавих, образа пуних; кад говори замуцкује. Нађеног треба упутити начел. окр. крајинског с позивом на Бр. 9304, (УБр. 34709.)

Милана Васиљевића, лебарског момка, код Станоја Ташића, лебара, у Лаудановој улици у Београду, тражи квартал врачарски актом Бр. 14560. Милан је отишао 15 ов. м. од свога газде, а до данас се није вратио. Нађеног треба уцутити Управи гр. Београда, с позивом на Бр. 34857.

Лепосава жена Стевана Митровића, колара, из Степојевца, пре месец и по дана отишла је од куће незнано где. Лепосава је стара 20 год. раста малог, плава, округлог лица. Моле се све полицијске власти, да Лепосаву живо потраже, и нађену спроведу начелнику среском у Умку, с позивом на Бр. 12291, или Управи гр. Београда Бр. 34406.

ПОТЕРЕ

Два неповната зликовца, 18 ов. м, срели су ниже, „Црвене Мејаве“ на друму Чедомира Козимировића, из Кожуара, Велисави Симића из Тукера, Андрију Пантелића из Ковока,

Велимира Младеновића, из Новака, Пају Лукића, из Кожуара и Михаила Босилчића, из Кожуара који су се враћали из Шапца, и отеди им све ствари које су за кућу покупили, као: шећер, кафу, памук, једну шареницу, нож, у готову новцу 129.50. Од Паје Лукића отеди су једну признаницу шабачке трговачке банке, од заложених 12 бушених дуката, једну признаницу истог завода, од заложене једне акције обреновачке задруге, једну квиту од 140 динара, по којој је дуговао Јеремији Укропину трг. из Шапца, и једну облигацију од 231 од истог Јеремије, коју је као исплатио примио. Две осине класне лутрије Бр. 7743, и 19314. Оба су зликовца црномањаста, средњег раста, у гуњевима, шубарама, један је имао белу шубару. Млађи је могао да има 18—20 год. а старији до 28 год. Моле се све полициске власти, а општинским се наређује да зликовце живо потраже и нађене спроведу начел. окр. Подринског, с позивом на Бр. 15933, или Упр. гр. Београда Бр. 34889.

Непознати долов, украо је 1. ов. м. коња са амовима, уздом и штрангом, Мијајлу Вучићевићу телалу, из Кушијева, среза моравског округа пожаревачког. Коњ је био везан за кола. Коњ је млаке врине, стар 8—10 год. на гребенима има белегу од амова, других роваша нема. Моле се све полициске и општинске власти, да живо потраже крадљивца и покрађу, па у случају проналаска, спроведу начел. окр. пожаревачког, с позивом на Бр. 18974, (УБр. 34984.)

Ноћу, између 17. и 18. ов. м. непознат крадљивац, извршио је на опасан начин крађу г-њи Смиљани Ј. Марковић, удови, која станује у Београду у улици „Милоша Великог“ Бр. 73. Крадљивац је однео: 3 тепсије бакарне. Моле се све полициске власти, да живо потраже крадљивца и покрађу, и у случају проналаска, спроведу их Управи града Београда, с позивом на Бр. 34858.

Никола Триковић, из В. Градишта, покрао је 17. ов. месеца, свога газду Станка П. Стојковића, у новцу и стварима па онда побегао. Њему је 16 год. средњег је раста, косе црне образа округлих, обрва црних, очију црних. У оделу је био сукненом а на глави је имао шајкачу. Моле се све полициске власти, а општинским се препоручује да Николу живо потраже и у случају проналаска, спроведу начелнику окр. крајинског, с позивом на Бр. 9547 (УБр. 34709.)

Нинко Петрашиновић, пекар из Ужица, пресудом начелства ужичког, од 24. октобра ове год. Бр. 11380, осуђен је за ексичан хлеб, са 30 динара у корист државне касе, и да плати два динара таксе у маркама. Како је Нинко, чим му је саопштена пресуда, отумарао незнано где, то се моле све полициске власти да Нинка у своме домашају потраже, и ако га нађу, да наплату ове казне изврше, и пошаљу начелству округа ужичког, с позивом на Бр. 11380.

Непознат долов ускочио је ноћу између 19. и 20. ов. у авлију, где станују г. Таса Милићевић контролор мин. финансија, Михајло Михајловић — Ханцарлија фотограф и Владимир Градојевић обућар, у улици Студеничкој Бр. 54. Обио је катанце на шупама сви тројице; и из шупе г. Милићевића украо је сле-

деће ствари: 8 горњих и 4 доње беле кошуље № 40, 5 пари гаћа, један јоргански чаршав са писменом „Т.“ 12 крогнова № 41 и 6 пари манжетне № 28, купљених у радњи Обрадовића. Моле се све полициске власти, да долова и покрађу живо потраже и нађене спроведу, Упр. гр. Београда, с позивом на Бр. 34372.

Коста Богдановић звани „Тукица“ калфа памуклијашки, из Смедерева, 17 ов. м. извршио је крађу разних ствари, Петру М. Тасићу, бравару из смедерева, па побегао је. — Има 40 год. стаса малог косе проседе, у лицу богињав рошав, бркова смеђих, један мањи један већи, очију плавих, нос умерен, обрва смеђих; од одела има на себи црни капут, беличасте панталоне, на глави шубару просту, на ногама ципеле на шпирале. Моле се све полициске власти, да Косту живо потраже и нађеног спроведу начел. окр. смедеревског с позивом на Бр. 12022, или Управи гр. Београда Бр. 34402.

Ноћу, између 17. и 18. ов. непознат крадљивац, извршио је на опасан начин крађу г. Димитрију Николићу, пуков. овл., који станује у Краљ Милутина улици Бр. 65. Крадљивац је однео: две беле кошуље № 41, двоје мушке гаће, које се на дугмета закопчавају, десет разних марама. Моле се све полициске власти, да за крадљивцем и покрађом живо трагају, и у случају проналаска, да их спроведу Управи Бр. 34923.

Непознато лице, извршило је крађу Сими Савковићу тежаку из Жаркова, однело му је следеће ствари: три ћилима шарена, четири шарена јасука напуњена, један женски јелек, једно ново сукнено одело, десет пари нових кошуља, 10 пари вунених чарапа, један жакет црни, две трубе српског платна, 4 кецеље црвене, разне вунице, сем овог однели су у новцу 36 дин., два бушена талира, и више старинског новца, све у вредности 470 дин. Моле се све полициске власти, да за доловом и покрађом нареду, живо трагање, и у случају проналаска, да их спроведу начел. окр. Београд, с позивом на Бр. 8446, или Управи гр. Београда 35024.

Јован А. Маринковић, б. књиговођа из Крушевца 20. овог месеца око 10 сахати пре подне, употребив згодну прилику, да сам остане у дућану Бојовића и Ненадовића, шпедитера, у Немањиној ул. Бр. 3, отворио је калазном фиоку стола, и из исте украо је 50 дин. у српским новчаницама и 20 динара у злату (наполеондор), једне зимске рукавице — грао — са чупом на надланици од коже, па побегао. Он има 25 до 28 год., сувоњав — бледолик, од одела има на себи: црни мекани шешир, црни зимски капут, грао панталоне, половне ципеле кад говори по мало врска. Моле се све полициске власти, да Јована живо потраже, и нађеног спроведу Управи гр. Београда с позивом на Бр. 34940.

ИЗ ПОЛИЦИСКОГ АЛБУМА

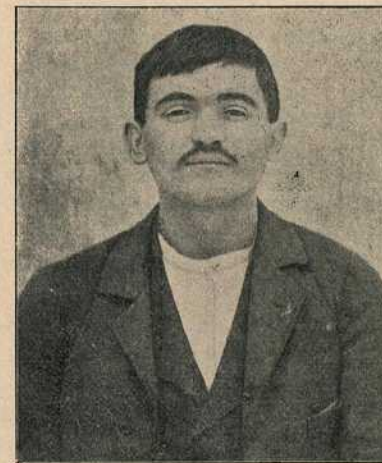
Александар Ракић, звани „Гајдаш“ коцкар, родом из Шапца, стар 20 год. средњег раста, сувоњав, смеђ, дугуљаста лица, у год. 1900 осуђен од стране шабачког суда на годину дана затвора због крађе пресудом кварта вра-

чарског од 14. тек. месеца Бр. 14489, кажњен је са 20 дана затвора због скитње, а по издржању истог да се прогна у округ ужички. Пошто је Ракић један од вештијих, а тиме у

једно и од опаснијих варошких коцкара, то му износимо слику и на исту обраћамо пажњу како властима тако и приватним личностима.

Богољуб Михајловић, скитница, родом из села Платичева у Аустро-Угарској, пресудом кварта теразиског од 25. тек. м-ца Бр. 9.934, кажњен је са 5 дана затвора и прогонством у Аустро-Угарску на свагда, због скитње. Богољуб има 20 год., средњег је стаса, сувоњав, лица

округла, косе, обрва и очију смеђих, на челу има ожиљак од ране; до сада је неколико пута био под истрагом због опасних крађа. Како ће се Богољуб 30. тек. м-ца прогнати у Аустро-Угарску то, а да се неби, по обичају, вратио из прогонства, износимо његову слику и позивамо све полициске и пограничне власти да на његов повратак обрате најстрожу пажњу. У случају повратка, треба га казнити за повраћај из прогонства и понова прогнати.

ИЗЈАВЕ И ПОРУКЕ УРЕДНИШТВА

Чланак „О иследнику“ свршиће се у идућем броју.

Обуставили смо лист пензионисаним и отпуштеним српским начелницима, с тога нека изволе јавити нову адресу где да им се лист шаље.

Садржај: I. *Службени део.* — II. *Стручни и научни део:* 1) Да ли благодетељање из § 471. тачке 7. грађанског судског поступка важи и за чиновнике новчаних завода или других приватних установа, општинске службенике и т. д. ?; 2) Општински писари; 3) Проститутке и крадљивице — III. *Поучно забавни део:* 1) Букет цвећа; 2) Записници из мртвог дома. — IV. *Поуке и обавештења.* — V. *Службене објаве:* 1) Тражи се; 2) Потере; 3) Из полицијског албума.